

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 35 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BALANDIS — APRIL 11, 1989

Nr. 70

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Pareiškimai ir protestai

Siekiant įgyvendinti TSRS ir LTSR Konstitucijose pabrėžiamą tikinčiųjų ir netikinčiųjų lygiateisiškumą, būtina padaryti, kad katalikai juridiskai ir faktiškai galėtų laisvai tvarkytis pagal savo tikėjimo nustatytą kanoninę teisę bei tvarką savo vidaus gyvenime: vykdant tarptautinius įsipareigojimus, yra būtina tikintiems tėvams užtikrinti tokias pat galimybes perduoti savo vaikams savo religines pažiūras, kokias turi netikintys tėvai savųjų atžvilgiu, būtina užtikrinti, kad niekada nė vienas pilietis — nei moksleivis, nei studentas, nei mokytojas, nei darbininkas, nei aukštas pareigas užimantis tarnautojas — nebus niekinamas ar žeminamas už tikėjimo išpažinimą bei jo viešą praktika-vimą, būtina griežtai uždrausti bet kokiems civilinės valdžios pareigūnams terorizuoti jaunuolius ir vyrus, norinčius, tapti kunigais, ir būtina leisti pastariejiems laisvai, be jokių apribojimų, stoti į Kunigų seminariją, būtina siekti, kad kiekvienas tikintysis savo didžiųjų švenčių dienomis galėtų būti laisvas nuo privalomo darbo.

*Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!*

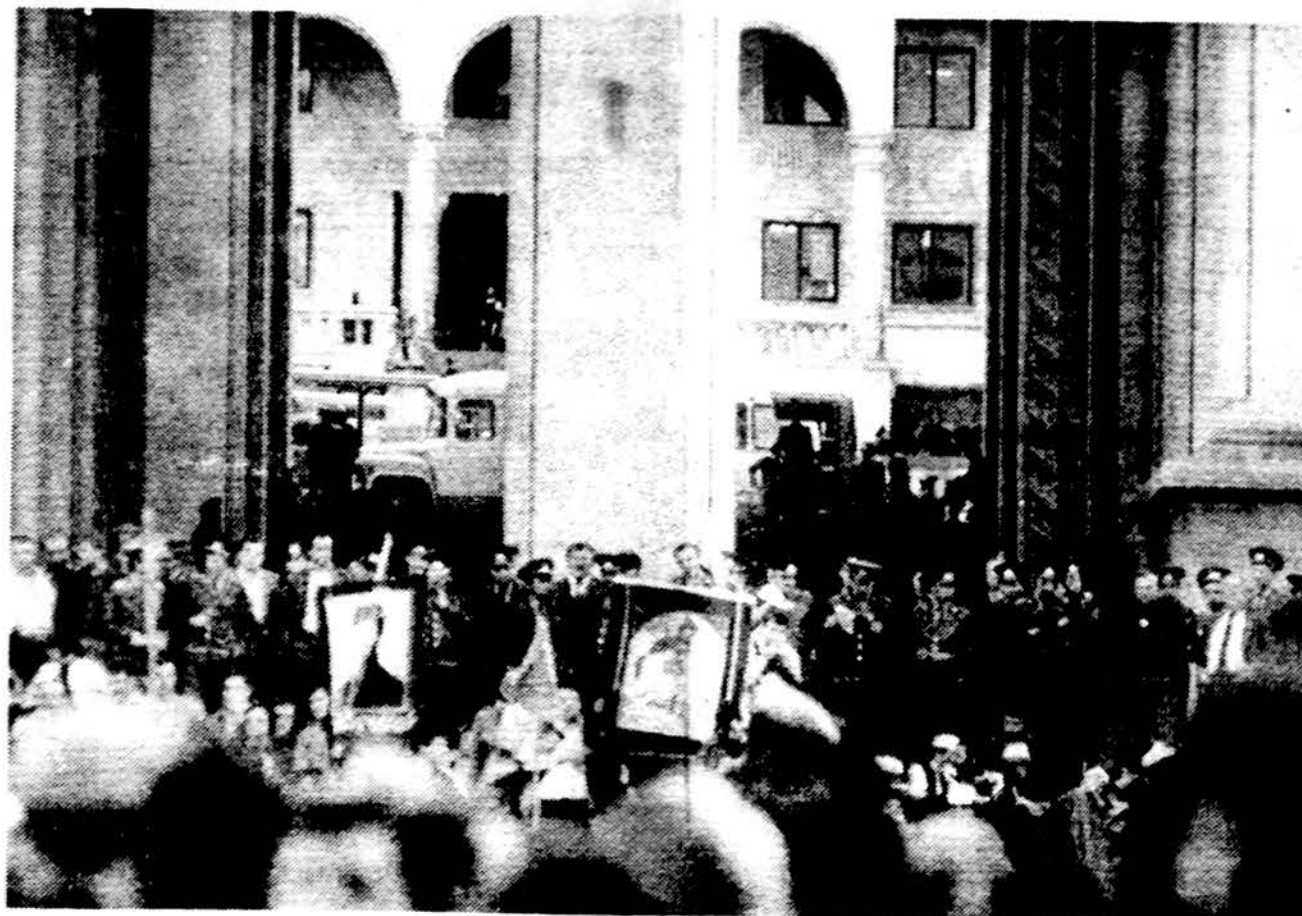
Organizacinėje-visuomeninėje srityje tikintiems taip pat turi būti suteiktos tokios pat teisės, kokias turi ateistai, būtent: turi būti leidžiama veikti tikinčiųjų sąjūdziams bei draugijoms, tarnaujančioms religinio gyvenimo bei visuomenės dorovės kėlimui (pvz. katalikiškam blaivybės sąjūdziai, labdaros-šalpos draugijoms);

turi būti leidžiama Katalikų Bažnyčios atstovams laisvai naudotis masinės informacijos priemonėmis tikėjimui skleisti ir moralei ugdyti;

turi būti netrukdoma tikintiems išsispausdinti tiek ir tokių religinių knygų bei laikraščių, kiek ir kokių jie pageidauja.

Tikime, kad šiais persitvarkymo ir demokratizacijos laikais, siekiant visuotinio teisingumo ir tiesos (o šias pastangas palaikome ir mes, tikintieji), konstitucinis visų piliečių, tikinčių ir netikinčių, lygiateisiškumo principas, kurio laikytis TSRS Vyriausybė yra įsipareigojusi, pasirašydama SNO Žmogaus Teisių Deklaraciją bei Helsinkio pasitarimo baigiamąjį aktą, pagaliau bus realizuotas.

Pasirašė 48 kunigai.

Gruzinių minios dalis praeina su plakatais pro Sovietų kareivius, kurie saugoja Gruzijos komunistų vyriausybės pastatą sostinėje, Tbiliso mieste, reikalaujanti nepriklausomybės Gruzijai.

Gruzinais tęsia savo demonstracijas

Maskva. — Ginkluoti kariuomenės daliniai buvo pasiūti į Gruzijos sostinę Tbilisį praėjusį šeštadienį, kad sulaukytų demonstracijų, kurios tęsiasi visą savaitę, praneša AP agentūra. Gruzinformo spaudos agentūra taip pat praneša, jog daugiau kaip 100,000 žmonių susirinko prie Komunistų partijos rūmų miesto centre ir solidarizavo su tuo šimtu gruzinų, kurie tęsė bado streiką. Vietinė televizija ir daugelis fabriku taip pat streikavo, įskaitant ir Gruzijos respublikos didžiausią Dimitrovo industrijos fabriką.

Daugelis gruzinų nešamų plakatų buvo su įrašais, reikalaujančiais atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos. Gruzijoje dar vyksta ir kitas judėjimas: musulmonai kaukazičiai, kurių yra maždaug pusė milijono, reikalauja autonominių teisių iš Gruzijos respublikos. Jie vadinaisi Abchazais. Gruzinais, kurie yra daugiausia krikščionys, priešinas šiam reikalavimui. Tačiau šie reikalavimai yra mažesnio pobūdžio negu gruzinų šių dienų reikalavimai.

Žuvo 18 gruzinų

Rusų tankai Gruzijos sostinėje pasirodė penktadienio vakare. Prieš juos buvo išstatyti didžiulis plakatų: „Rusiškas imperializmas“, kurį gerai matė tankistai ir kiti kareiviai. Šis žinias užsienio žinių agentūrų, perdavė gruzinų žurnalistas Tamara Chkheidze. Pradžioje niekas nesipriešino rusams, tačiau sekmadienį jau buvo įvykusios riaušės ir žuvo 16 gruzinų. Žmonių vis daugėjo gatvėse ir kareiviai bei saugumo agentai buvo apmėtyti akmenimis. Žmonės skandavo: „Lauk iš gruzinų žemės!“ „Šalin supuvusį rusų imperiją!“ Žmonės išdaužė kariuomenės mašinų langus. Tada tankai pradėjo judėti į miestą — prisiminė vengrų Budapeštą. Gruzinų laisvės veikėjas Sergėjus Dandurovas pranešė, kad buvo daug sužeistų. Minia nesiliovė skandavusi: „Mirtis rusams okupantams“.

Nepriklausomybės reikalavimai

Oficiali „Tasso“ žinių

agentūra pranešė, jog Gruzijos Komunistų partijos vadovas Dzhumber Patiashvili sukviėtė specialų posėdį, kuriame nutarė imtis priemonių, kad būtų „užtikrinta viešoji tvarka ir gyventojų apsaugojimas nuo anarchizmo“. Jis kreipėsi į minia, prašydamas „išsiskirstyti ir baigti streikus, kad nebūtų dar žiauresnių priemonių“. Minia jam atsakė, šaukdama „Nepriklausomybė Gruzijai!“ ir kad klausysianti tik savo vadų įsakymų išsivaikščioti.

Užsienio žinių agentūros beveik tais pačiais žodžiais iš Maskvos praneša, jog tautybių laisvės reikalavimai šiuo metu Gorbačioviui sudaro pačią sunkiausią problemą. Pabaltijo respublikų nepriklausomi sąjūdziai, kurie dažniausiai palaukia pačios partijos narių, reikalauja nepriklausomybės ir atsiskyrimo nuo Maskvos.

Gorbačiovo prašymas

Pranešama taip pat, jog Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze, kuris pats buvo Gruzijos Komunistų partijos vadu, skambino dabartiniams vadui Patiashvili ir prašė Gorbačiovo vardu, kad imtųsi griežtesnių priemonių ir sukontroliuotų „triukšmadarius“ ir pasakė, kad į jų prašymus bus atsižvelgta.

Gruzija yra įjungta į Sovietų Sąjungą 1921 m. Gruzinais jau nuo 1978 m. kalba gruziniškai, kuri yra jų oficiali kalba. Jie taip pat turi suorganizavę ir savo Demokratų partiją, kuriai vadovauja Georgi Chanturiya. Jis sako, kad bado streikai bus tęsiami iki balandžio 14 d., nes tą dieną buvo nutarta įteisinti gruzinų kalbą jų respublikoje.

Ir Sovietų Sąjungos vyriausybės laikraštis „Izvestia“ pranešė, apie gruzinų demonstracijas, trumpai pažymėdamas, kad demonstrantai nešė plakatus „už savo respublikos teritorijos integralumo sustiprinimą“ ir kad buvo nukreiptų šūkių „prieš sovietus ir prieš socialistus“.

— Lietuvos rašytojai reikalauja, kad popierius respublikoje būtų taip paskirstytas, kad pirmiausia jis tenkintų savų leidyklų reikalus.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Sąjūdžio laikraščio „Atgimimas“ redaktoriaus pavaduotojas Linas Medelis Toronte balandžio 16 d. kalbės tema „Lietuva šiandien: demokratijos procesas ir Sąjūdžio veikla“. Paskaitą rengia Bendruomenės valdyba.

— Prancūzų žinių agentūros pranešimu pirmadienį, praėjusį sekmadienį Lietuvoje, kur turėjo būti perbalsuoti kandidatai, laimėjo Sąjūdžio nariai, tačiau nepranešama, kas laimėjo, tik primenama, kad anksčiau buvusiose rinkimuose Sąjūdis laimėjo 31 deputatą.

— Lietuvos Kultūros ministeriu paskirtas Dainius Trinkūnas. Jis yra baigęs konservatoriją, buvęs meno mokyklos direktoriumi, valstybinės filmharmonijos direktoriumi ir Vilniaus aukštosios partinės mokyklos kultūros katedros vedėjas.

— Jonavos nelaimės metu, kai sprogo amoniako tankas ir gaisras išsiplėtė „Azoto“ fabrike, kuris užima 342 hektaro plotą, buvo sužeista maždaug šimtas ugnegesiu, kurie buvo gydomi keliose ligoninėse. Amoniako buvo tiek daug ore, jog atrodė, kad viskas dega, geso mašinos, negalima buvo kvėpuoti.

— Lietuvos spaudoje pradėta rašyti ir nagrinėti, kaip bus minima birželio 14-ji — masinių tragiškų daugelio lietuvių kantių pradžia ir mirtis. Siūlomi įvairūs paminėjimo projektai ir ne tikiai Vilniuje, Kaune ar Šiauliuose, bet ir kituose miestuose bei apylinkėse. Regis, visa Lietuva pagerbs dvidešimtojo amžiaus kankinius.

— Praėjusį sekmadienį įvyko rinkimų ratas Lietuvoje, nes buvo perrinkti tie kandidatai į deputatus, kurie pirmuosiuose rinkimuose nesurinko reikalingo balsų skaičiaus. Tokių buvo 8 kandidatai. Jau anksčiau išrinktų Lietuvos deputatų sąrašą yra 19 partijos narių, dalį jų rėmė ir partija. Nuo visuomeninių organizacijų buvo išrinkti 14 komunistų. Sąjūdis, kaip rašo „Tiesa“ 76 numeryje, buvo geriau pasiruošęs rinkimams, negu partija, nežiūrint, kad sąjūdiečiams buvo trukdoma įvairiausiais būdais.

Estija paskelbė savo programą

„Jei pasiseks, tai bus stebuklas“

Tallinnas. — Estijos vyriausybė paskelbė savo valdymosi programą, kuri praktiškai skelbia nepriklausomybę ir beveik atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos 1991 m. sausio 1 d.

Ši programa, kuri reiškia šiuo metu labiausiai rimtą iššūkį Maskvos kontrolei, bus pateikta gegužės mėnesį Aukščiausiam Estijos Sovietui patvirtinti. Estijos Liaudies Frontas (kaip lietuvių Sąjūdis) padėjo šią programą paruošti, nors jame numatoma kai kurių papildymų, rašo „Financial Times“.

Svarbiausieji tos programos punktai yra: perleidimas turto teisių žmonėms, įskaitant žemę, miškus, jūrą, oro ir vandens kelių tvarkymą Estijos vyriausybei, įvedimas Estijos pilietybės ir suvaržymus imigracijai iš Sovietų Sąjungos, leidžiama turėti žmonėms savo fabrikus ir leisti užsienio kraštams turėti savo prekybas, o svarbiausia — vesti atskirą savo užsienio politiką.

Nieko nesakoma apie savo valiutos įvedimą, nors Estijos min. pirm. Indrek Toome pasakė, kad tai yra pageidautina.

Susirėmimai Gruzijoje

Maskva. — Užsienio korespondentai papildė žinias apie įvykius Gruzijoje. Sekmadienį jau buvo sužeistų daugiau kaip 200 asmenų, kai minia neklausė įsakymo išsiskirstyti. Kareiviai su lazdomis mėgino išvaikyti demonstruojančius gruzinus. 91 kareivis taip pat buvo sužeistas, kad Tbiliso miesto Lenino aikštėje įvyko susirėmimas. „Jaunos mergaitės ir vyrukai žuvo“, praneša Lana Gogoberidze, kuri filmavo demonstracijas. Kaukazo regiono karo viršininkas gen. Igor Rodionov paskelbė apsiausties stovį mieste ir uždraudė žmonėms būriuotis. „Situacija yra labai pavojinga“, sakė ta pati filmuotoja. Tačiau „Tassas“ vėl paskelbė, kad miestas yra kariuomenės kontroleje, nors pripažino, kad yra žuvusių 158 asmenų badauja, reikalaujanti nepriklausomybės iš Kremliaus galiūnų. Gruzinų šaltiniai praneša, kad žuvusių yra 40 žmonių. Gruzija turi 5,239 milijonus gyventojų, iš kurių 70% yra gruzinai.

Žuvo 42 jūrininkai

Maskva. — Penktadienį nuskenęs Sovietų povandeninis branduoline energija varomas laivas Norvegijos jūroje pareikalavo 42 jūrininkų gyvybių, paskelbė „Tasso“ agentūra. Laivas turėjęs tik dvi torpedas ir nesą jokio pavojaus radiacijai. Tame regione esą kiti laivai registruoja radioaktyvumą nuskenusio laivo srityje ir praneša taip pat, kad iki šiol nepastebėjo jokios radiacijos. Norvegijos gynybos ministerija pranešė, kad laivas nuskendo 4,500 pėdų gylėje, kuriame vandens spaudimas yra labai didelis ir nėra pavojaus radioaktyvumui. Laive kilo gaisras. Išsigelbėjo 27 vyrai.

Taip pat nieko neminima apie savo ambasadų bei konsulatų turėjimą užsienyje.

Estų „stebuklas“

Ši estų programa yra prieš Gorbačiovo nustatytas taisykles, skirtas autonominiams respublikoms. Jis dalinai pasisakė prieš tai, sakydamas, kad tai „Estijos kraštutiniai reikalavimai“. Šiai estų programai jau pasipriešino Interfronto sąjūdis, kuris išimtinai sudarytas iš rusų. Kaip jau žinoma, Estija priėmė įstatymą, kad visi Estijos gyventojai privalo išmokyti estiška. Priimtoji programa buvo estų diskutuojama maždaug devykis mėnesius ir ji yra žinoma „lme“ pavadinimu arba „stebuklu“ ir tik šiuo metu paskelbta viešai. Iš viso yra 19 pagrindinių punktų, kurie apima visą šią estų programą. Svarbiausia, kad viskas turi paklusti estų įstatymams. Viena tik aišku, kad Sovietų interesai yra apginami tuo, kad Estija „yra socialinio charakterio valstybė“.

Kitos taisyklės

Antradienio vakare buvo televizijos programoje prarastos diskusijos su ministru pirmininku Indrek Toome ir Planavimo komiteto pirmininku Rein Otsason ir jie abu sutiko, kad kokia nors pinigų sava forma turės būti įvesta. Taip pat Estijos vietinė vyriausybė suteikiama teisė turėti savo biudžetą ir pagal jį tvarkytis. Maskvos nustatytos regionų sienos panaikinamos ir grįžtama prie tų paskirstymų, kurie buvo prieš II-į Pasaulinį karą, taigi, prieš Sovietų okupaciją. Estų optimistai teigia, kad daugelis rusų pasiliks gyventi Estijoje, nes jiems ten bus geriau gyventi, negu Rusijoje.

Kremliaus įsakymas

Maskva. — „Tasso“ žinių agentūra praneša, kad šeštadienį Sovietų Prezidiumas išleido dekretą, kuriuo įsakoma griežtai laikytis įsakymo sutramdyti visus tautinius neramumus ir užkirsti kelią buržuaziniams reikalavimams pakeisti Sovietų sistemą. Nusizengusiems turi būti taikomos kalėjimo bausmės ir pinigines pabaudos, o ypač tiems, kurie viešai įžeidžia vyriausybę. Taip pat draudžiama spausdinti tokią medžiagą, kurioje pasisakoma prieš sovietinę valstybę arba ir prieš socialistinę sistemą. Reikalaujantieji laisvės gali būti baudžiami 3 m. kalėjimu ir 3,200 dol. bauda, kas sovietų darbininkui reiškia visų metų uždarbį.

KALENDORIUS

Balandžio 11 d.: Leonas Didysis, Daugailė, Liutauras, Gėlė, Vykintas.

Balandžio 12 d.: Damijonas, Julius, Jūratė, Jovys, Vygintas, Galmantas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:19, leidžiasi 7:25. Temperatūra dieną 46 l., naktį 29 l.

PADĖTIS BE IŠEITIS

„Ypač prasti mūsų reikalai, susiję su žemės fondu, — pagrindinio mūsų nacionalinio turto — išsaugojimu ir racionaliu naudojimu. Per pastaruosius 25 metus prarasti 22 milijonai hektarų jau įsisavintos ariamos žemės. Iš jų daugiau kaip 6 milijonai ha buvo apeisti ir apaugo krūmokšniais... Kaimas smarkiai atsiliko nuo miesto. Tai kad nėra gerų kelių — problema visiems regionams, o Nejuodžemio zonoje — tiesiog nelaimė... Kad išspręstų kasdieninius klausimus — gautų gydytojo pagalbą, pasinaudotų elementariomis buitinėmis paslaugomis, nusipirktų paprasčiausių prekių, — žmogus dažnai turi važiuoti dešimtis ir net šimtus kilometrų. Daugelyje regionų padėtis tokia, kad žmonės tiesiog palieka žemę, išsėina iš kaimų. Kaimo gyventojų migracija kai kurios šalies srityse pasiekė kritinę atžymą. Vertindami tų metų įvykius, mes privalome pakalbėti ir apie žmonių tragediją. Ją sudarė tai, kad kovoje su buožėmis faktiškai buvo taikomas smurtas didžiulei valstiečių vidutinių masei ir net neturtingiems valstiečiams. Milijonai valstiečių su šeimomis buvo atplėsti nuo žemės, gimtųjų vietų ir žuvo stovyklose ir tremtyse. Negalėjo būti jokio kolūkių ir tarybinių ūkių savarankiškumo, jų darbuotojai buvo pavėrsti padieniniais“.

Šitai dabartinę Sovietų S-gos žemės ūkio būklę nusakė ne koks nors „buržuazinis rašėivis“ ar „užsienio nacionalistinis emigrantas“, bet pats Sovietų Sąjungos kom. partijos generalinis sekretorius ir prezidentas M. Gorbačiovas. Kad tai tiesa — aiškinti mums netenka. Ši jo kalba buvo pasakyta komunistų partijos centro komiteto plenumo Maskvoje kovo 15 d. (VL Nr. 33). Jis dar pastebėjo, kad „mes nustojome reikiamai vertinti žemę. Daugumoje regionų mažėja derlingumas. Dideli plotai virsta dykumomis, juos ardo vėjo ir vandens erozija. Vyksta migracija iš daugelio rajonų ir jos kol kas negalima sustabdyti“.

Ne kiek tvirtesnis ir Lietuvos kolchozinis ūkis. Ir čia ieškota būdų išeiti iš akligatvio. Šiuo reikalu Vilniuje buvo sušaukti bent du vadinamų žemdirbių suvažiavimai. Vieną jų vasario 25-26 d. sušaukė Persitvarkymo sąjūdis. Jame dalyvavo beveik 900 atstovų iš visos Lietuvos. (56 atstovai neatvyko — buvo sutrukdyti). Partijos ir vyriausybės oficialūs atstovai jame nedalyvavo — boikotavo. Užtat valdinės institucijos kovo 10-11 dienomis sušaukė dvigubai gausesnį žemdirbių suvažiavimą. Jame dešimtyje kalbėtojų išskėlė įdomių minčių, pateikė eilę kaltinimų valdantiejiems partijai, vyriausybei, Maskvai. Siūlyta žemę nuomoti, bet iš pranešimų išaiškėjo, kad ši akcija nevyksta.

Štai Radviliškio rajono Černiachovskio kolchozo pirminko L. Radeno žodžiai: „Paskelbus įstatymo projektą dėl valstiečių ūkių, apklausėme 480 kolūkiečių, kas nori žemės. Atsirado tik vienas, kuris pasiprašė 15 hektarų. Daug kas pasakė: „atėmėte iš mūsų žemę — tai dabar patys ir turėkite“. Alytaus rajono kolchozo atstovė I. Silienienė: „Iš kaimo viską išveža, o nieko neatveža. Mūsų paukštinkystės ūkis kasmet parduoja 900 tonų mėsos, o grįžta tik du procentai“. Padovinio kolchozo mechanizatorius: „Pasitarimuose, spaudoje, suvažiavimuose apie kaimą tik

kalbama, o miestai statomi“. Maišiagalos sovchozo direktorius J. Lankauskas nusiskundė mašinų stoka, tar-damas: „Tiek mūsų, tiek kituose daržininkystės ūkiuose tebe-gyvuoja kauptuko technologija“. Visa eilė kitų kalbėtojų nusiskundė statybinių medžiagų (cemento, plytų, medžio, šiferio, stiklo ir kt.) stoka, esą griūva sodybų trobesiai, o nėra kuo juos taisyti.

Turime po ranka storoką pluoštą valdiškos ir Sąjūdžio spaudos. Štai Kostas Pocius iš Sedos rašo: „Tėvai turėjo 9 ha. Pasakysiu, kad kolūkis iš jos nėra gavęs tiek, kiek gaudavo prieš kolektyvizaciją. O kituose kolūkiuose buvusių ūkininkų žemė duoda dar mažiau. Žemė buvo atimta, valstiečiai pavėrsti kumečiais. Ar bebus galimybė iš kumečių vėl atvirsti nori-mažais žemdirbiais, atgauti dalį tėvų žemės? Ją dirbdamas žmogus galėtų nors žmoniškai papietauti. O tai sausi ir šalti pietūs, kuriuos eidamas į darbą išidedi į kišenę, pagadinai sveikata“. (T. Nr. 43).

Kolchozinės sistemos propagandistai daugelį metų intensyviai niekino Lietuvos ūkininkus ir vadino juos „išnaudotojais“, „buožėmis“, net „kraugeriais“. O štai ką sako Genovaitė Pili-pavičienė iš Garliavos: „Man visam gyvenimui įstrigo mano mamos požūris į ūkininkus, pas kuriuos jai teko tarnauti. Niekuomet nevadino jų jokiais buožėmis, nejaudė neapykantos. Priešingai, sakydavo, kad pas juos išmoko dirbti sąžiningai ir dorai: Ir mus mokė: Ką darai, daryk gerai. Nemanau, kad susikūrusiose kolūkiuose žmonės dirbo lengviau ir už darba-dienius gaudavo daugiau nei samdiniai, o išmoko vogti, gerti — tai niekam nepaslapstis“ („Kauno tiesa“, I.28). Tą patį tvirtina Gataučius sovchozo traktorininkas Kostas Lučvaikas, 12 metų tarnavęs pas ūkininkus samdiniu. O įstojus į sovchozą: „Dirbau nuo tamsos ligi tamsos, kur reikėjo ir kiek reikėjo, o uždirbau kapeikas. Ir pagarbos patyriaus mažiau nei tarnaudamas pas ūkininkus. Atidaviau ūkiui patį brangiausią turtą — sveikatą. Taigi už ką vargsta žemdirbys? Kada miestas gražins kaimui skolą? (VL Nr. 30). O Ramutė Šimilienė iš Kalvių kolchozo rašo: „Socivili-zavome gamtą ir savo širdis, nušlavome paskutinę ūkininko sielos atsparą — vienkiemius“.

Dabartinėje Lietuvos spaudoje yra aišūs tokių ir panašių atsiliepimų. Vis teigiama, kad „kolchozai — sovchozai valstiečių vargo bei baudžiavos dvarai. „Gimtas kraštas“ Nr. 5 paskelbė tokį anekdotą apie kolchozus. „Bendras arklys visada liesas“. Esą kartą vyras, eidami į balių, susitarė nesi-puikuoti prieš vienas kitą, kad as atsienešiau brangų ir stiprų gėrimą, o tu pigų. Taigi susitarė visus gėrimus supilti į bendrą indą, o tuščius butelius sunaikinti. Naują gėrimą pastatė ant stalo, supylė į taureles, o kai pa-ragavo, paaiškėjo, kad tas „nau-jas gėrimas“ buvo vanduo... Ir Lietuvos žemdirbių atstovai kolchozų reikalui nesuradę reikiamo sprendimo. Vieni sakė, kad reikia juos naikinti, kiti palikti. Prieta išvadą, kad komunistinė santvarka suga-dino žmones, atratino sąžini-ngai dirbti. Norima priieiti prie nuomininkų ūkių, bet prieš tai reikia perauklėti žmogų. O tai sunku. Taigi padėtis be išeit-is.

b. kv.

Kauno rotušė — atnaujinta ir padaryta vedybų metrikacijos įstaiga.

SAJŪDIS IR JO ATEITIS

Iš laiško tuo klausimu

Dėkoju už laiškutį ir tą rūpi-nimąsi ne tik manimi, bet ir ki-tais tautiečiais. Šiandiena, kuomet mes blaškomės lyg pa-kiptais sparnais paukščiai, ypatingai svarbu visų mūsų tautiečių dvasinis bendravimas. Visais laikais mes jautėme tą užsienio lietuvių paramą, kuri skatino ir stiprino būti tais, kuo privalėjome. Tokiais atvejais, kuomet jautiesi ne vienas ir žinai, kad kažkur tavimi rūpinasi — visam pasauliui skelbia apie žemėje egzistuoja-mą priešpauką, valstybinį melą, nebaisius nei kalėjimai, nei la-geriai. Beprasnis darbas yra katorga, o beprasniškas kančia yra žmogaus dvasinė mirtis. Užtat, jūs užsienio lietuviai, kartu bū-dami savo mintimis su mumis, ne tik padėjote nešti priešpau-dos našta, bet neleidote suabe-joti mums savo tikslais bei siekimais. O tai jau neįkaino-jama parama. Mus jaudina iki ašarų tos jūsų visų aukos — pagelbėti Šapokos Lietuvos is-torijos išleidimą. Nuoširdus aciu! Tautiečiai stokoja ne amerikietišku gėrybiu, o tiesos žodžio, įtikinančio mus, kas mes ir ko privalome siekti. Tauta, nežinanti savo protėvių is-torijos, negali pretenduoti į ateitį, nes ji pasmerktą lėtai mirčiai.

Jūs domina Sąjūdžio ir kitų ju-dėjimų naujienos. Žinot, kad aš pats dažniausiai sužinau tikriausias naujienas, kaip ne kartą, ne per savo spaudą ar radijo, o per „Amerikos balsą“.

Reikia džiaugtis, kad „Amerikos balse“ darbuotojai sugeba taip operatyviai ir objek-tyviai nušviesti Lietuvoje poli-tinius įvykius. Aš tik galiu su-jumis pasidalyti savo mintimis bei samprotavimais. Pripažįstu, kad aš „Sąjūdžiui“ džiaugiuos ir didžiuojuos, nors su kai kuriomis jo veiklos prie-gaunomis nesutinku. Viena iš didžiausių mūsų klaidų, kad mes emėmės vadovautis ne pro-tu o emocijomis. O emocijos, kaip žinot, nemėgsta laukti, reikalinga staigių ir radikalių sprendimų. Reikia neužmiršti, kas Sąjūdį sudaro. Ogi visa Lietuva. Jaunimas reikalauja greitų rezultatų, vyresnieji, vadovaudamiesi savo patirtimi, yra atsargesni, man regis suge-bantieji daugiau realiai įvertinti susidariusią politinę situaciją. Neabejojau, kad toks „nesutarimas“ kai kam yra be galo naudingas ir tą nuomonę pluralizmą bando pavaizduoti, kaip „Sąjūdžiui“ išsigimimą, siekiantį vos nesugriauti Tarybų Sąjungą. Reikia „Sąjūdžiui“ visą laiką laviruoti tarp to kas leistina ir kas „antivalstybiška“. O stalinis-tinės jėgos, sukūrusios stagna-cijos epochą, nesijaučia pralaimėjusios, o tik laukiančios momento vėl paimti valdžios vairą į savo rankas. Tad kiek-viena „Sąjūdžio“ klaidelė yra jo priešų išnaudojama.

Kas klaidų nedaro? Gal tik tie, kurie nieko neveikia, ir tarybinis socializmas, kuris

kiekvieną klaidą sugebėdavo pateikti liaudžiai kaip didžiausią epochos laimėjimą. Be to, pats „Sąjūdis“ nėra svarus. Ir jame yra atsitiktinių prisipi-plakėlių ir tokių, kurie sąmo-ningai siekia jam pakenkti. Tačiau, nežiūrint visų sunkumų ir padarytų išsiskikimų, „Sąjū-dis“ yra pagrindinė politinė jė-ga, formuojanti tautinę sąmonę. Tik jo dėka viešumos zona pra-plėsta ir Bažnyčia išgėngė į at-gimimo erą. O tai didelis laimėjimas, siekiant atgauti tautos moralines vertybes. Kiek Bažnyčia tam pasiruošusi ir ar sugebės tą „išsiją atlikti — parodys ateitį. Ką gi ir jos laukia dideli išbandymai. Pra-džia atrodo nebloga. Jau tas džiuginas, kad šiandien Lietuvos Katalikų Bažnyčia vadovauja tvirta ranka. Man regis, didelė Dievo dovana, kad jos priekyje stovi kard. Sladkevičius. Jeigu vysk. Steponavičius iki šiol lai-komas mūsų Bažnyčios morali-ne jėga, tai kard. Sladkevičius yra jos širdis.

Nepaliečiau dar dviejų poli-tinių srovių — tai Lietuvos Lais-ves lyga ir Vienybė. Kartais atrodo, kad užsienie-čiai pervertina LLL galimybes ir reikšmę. Be abejo, jos tikslai gražūs. Ir kas šiandieną nenori matyti Nepriklausomos Lietu-vos? Tik kilnūs tikslai be stra-teginio plano tampa maža-vertėiais šūkiiais. Blogiausia, kad ši lyga neturi intelektualinių jėgų, kurie pateiktų tautai aiškią koncepciją, kaip tą tikslą

pasiekti. Stereotipiniai pasisakymais ir emociniais šū-kiais galima vandenį drumsti, tik neaišku, kam iš to nauda bus. Blogiausia tai, kad lygos veikla bando pasinaudoti tam tikri organai ir piktybiniai valdžios atstovai. Reikalinga neužmiršti, kad dabartinė mūsų demokratija yra tik muilo bur-bulas — nėra teisėtvarkos or-ganų ir įstatymų, kurie ją saugotų ir gintų. Užteko „Sajū-džiui“ užlipti Aukščiausiai tarybai ant nuospaudu, kai ši informacijos organams nurodė, ką rašyti ir kaip rašyti apie „Sąjūdį“. O kas garantuos, kad mūsų „Sąjūdį“ neištiks lenkų „Solidarumo“ likimas? Įstatymų, apsaugojančių mūsų demokratiją, nėra, o saugumo organai pilnam parengties stovy-tik ir laukia specialaus skambu-čio. Praeitės praktika parodė, kad slaptos instrukcijos ir specialūs skambučiai yra galin-gesni už konstitucines garan-tijas. Man regis, tarp lygos ir „Sąjūdžio“ norų bei siekimų nėra jokių skirtumų. Tik vieni siekdami tikslo, demonstraty-viai lipa piktam šuniui ant uodegos, kiti jį apeina. Tačiau negalima smerkti LLL — pagal Jurgį ir kepturę. Ką jie sugeba, tą jie ir daro. Reikia pripažinti, kad lygos indėlis į tautinės ambicijos sužadimą didelis. Galbūt ir naudinga, kai vieni šunį erzina, o kiti, tuo pasi-naudodami, gali pro jį pra-sprukti. Bet kas tikras, kad tas šuo įsiutęs neims „Sąjūdžio“ draskyti?

Kas liečia „Vienybę“ — tai persitvarkymo ir Gorbačiovo politikos griaunamoji jėga. Ją sudaro lenkai ir ruseliai. Žinoma, ir jie iš nieko neatsi-rado. Su ta „Vienybę“ būtų menka bėda, jei už jos pečių nestovėtų atsakingi valdžios atstovai. Galbūt aš klystu, bet tas judėjimas man primena pokarinius „stribus“. Tiesa, jie tik liežuviai mala, bet niekas nėra tikras, kad vieną dieną nesims ir jėgos. Tai taip atrodo šiandieninė Lietuva. Žinoma, čia tik subjektyvūs samprotavi-mai.

Kas liečia mūsų kelią į Ne-priklausomybę, man atrodo, šiuo metu jis daug sunkesnis negu 1918 metais. 1918 metais mes nebuvo taip sunarplioti, suraizgyti ekonominiais ryšiais. Neįmanoma jokia Neprikla-usomybė be ekonominio savaran-kiškumo. O kaip jį pasiekti, jeigu beveik visos gamyklos priklausoma nuo Maskvos žaliavų malonės. Tokie klausimai sprendžiami arba karu, arba gera valia. Pirmas būdas atmes-tinas, o antras — priklauso nuo vyresnio brolio malonės.

Kažkaip netikiu, kad vyresny-sis mūsų brolis atsisakytų mus globoti ir „myleti“, kuomet mes jį maitiname. Šiandieninis Maskvos siūlomas ekonominio savarankiškumo variantas yra tik didesnė teisė suintensyvinti respublikos pramonę, o ne ga-minti tai, kas mūsų respublikai reikalinga ir naudinga. Vargiai tokia ekonomika pakels krašto gerovę. Žinoma, užsienio kapi-talistai triumfuos, atseit, nau-ja politika — reikia padėti... Be abejo, jūsų milijardai nenueis be naudos — už juos išsigysime naujų technologijų, naujų įren-gimų. Ne visus juos sugebėsi-me panaudoti, tačiau kažkokia dalis kapitalistų pagalbos ne-nueis šuniui ant uodegos ir liau-dis pajus. Bet juk tai bus tik laikinas poveikis. O pasiekti realų progresą neįmanoma be iniciatyvos. Iniciatyva neįma-noma be respublikos savarankiškumo. Tik tarpres-publikiniai ryšiai garantuos respublikų pilną savarankiškumą. Kol tuos ryšius Maskva reguliuos ir nurodins kiekvie-nai respublikai ką gaminti, ką parduoti ir ką dykai Maskvai atiduoti, tol mūsų vadinamas savarankiškumas-valstybiš-kumas tik tušti žodžiai. Bet Die-vo keliai paslaptingi. Kas žino, gal ir Kremlins ateis syki į pro-tą. Prisiminkim Didžiosios Bri-tanijos imperiją, kas iš jos liko. Tačiau dėl to Anglijos prestižas nenukentėjo.

L. Dambrauskas

KALINIAI PADĖS AKLIESIEMS

Penki kaliniai Smirna, Del., pataisos namuose mokosi kaip perrašinėti mokyklų vadovėlius į aklujų Braille raidyną. Jų pa-galba šioje srityje gerokai palengvins darbą Delaware valstijos biurui regėjimų pažeis-tiesiems. Panaši programa jau veikia Louisianoje, kur balan-džio mėnesį pirmieji kaliniai jau baigia kursą. Ši programa pade-da ne tik tos valstijos akliesiems mokiniams, užpildydama dalį didelio trūkumo tokių savano-rių vertėjų. Ji padeda ir patiems kaliniams, duodama jiems amata, kuriuo galės naudotis ir paleisti iš kalėjimo. Kai kurie šie kaliniai Louisianoje taip pat išlaiskys toje srityje egzistuan-čią gaudami sertifikatą iš JAV Kongreso bibliotekos įstaigos, su kuriuo jie turės teisę kitus mokyti tokio vertimo. Visi sėkmingai kursą baigusieji po to išmoks naudoti šiam darbiui specialiai pritaikytus kompiu-terius.

UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

RIMVYDAS SIDRYS

4 Čia, važiuodamas per mišką, turėjau laimės pamatyti reginį dėl kurio vieno vertėjo keliauti keturis tūkstan-tus mylių. Padariau posūkį ir staiga pamaciau, kad turiu stabdytis, skersai kelią ejo šernų virtinė. Pri-važiavau visai arti jų, ir automobilį jie nekreipė dėme-sio, pamažu sau ejo, kartu bideno maži šernukai, išskėlė uodegytes. Kol aš juos stebėjau, praėjo apie dvi-dešimt šernų, o kiek jų dar prieš man atvažiuojant buvo išnykę miško gilumoj. Virtinę užbaigė didelis šernas, persėkęs griovį jis stabtelėjo ir pasižiūrėjo į mane, lyg norėdamas pabrėžti: — čia mūsų miškas, čia mes šeiminkai.

Iš tikro kur buvo tikrieji Rytprūsų šeiminkai? Pats Rytprūsų vardas nebuvo tikslus, vokiečiai pa-grobė ne tik Prūsų žemę, bet ir jų vardą. Kur dabar aš važiuavau buvo Nadruvių žemė, aš artinausi prie Jot-vingių teritorijos. Prūsų žemė buvo daug toliau į vakarus tuoj Malburgą ir Karaliaučių. Prieš šimtme-čius čia buvo kovų laukas, nuteriota žemė, dykra. Anų laikų tankiai, šarvuoti riteriai atėję iš Malburgo nusiaubdavo kraštą, nadruviai ir jotvingiai trauk-davosi link Nemuno pas aukštaičius, kalbančius ta pačia kalba kaip ir jie. Jei prūsų kalba, kurie gyven-o už kelių šimtų kilometrų, turėjo 80% žodžių bendrų su lietuviais, tai artimųjų aiškių, nadruvių, jotvingių kalba turėjo labai mažai skirtis nuo lietuviškos. Prūsų

kalbos paminklai išliko, nežiūrint, kad ir kaip stropiai juos vokiečiai slėpė nuo pasaulio akių. Nadruvių ir Jot-vingių (arba Sūdavių bei Dainavių, kaip juos kiti kromi-kininkai vadindavo) tarmės de-ja išnyko. Kryžiams pasitraukus, pietų aiščiai vėl grįždavo į savo kraštą sudėgintas sodybas atstatyti, sulaukęs juos karves iš miškų surinkti, dirvonuojančius laukus apšėti. O dabar, mūsų laikais vėl tankiai, vėl teriones, aiškių likučiai vėl išblaškyti, jų žemė svetimųjų mindžiojama, dykra.

Artėjant prie Ylių (dabar Elk) vietovaizdis pasikei-tė. Prie kelio iš abiejų pusių emė glaustis ežerai, dideli, tešėsi jie kiek akis užmato. Buvo jie dar neužšalę ir tyvuliavo saulės šviesoj apsupti snieguotų pakrančių. Atsirado ir mažų kalnelių. Buvo sekmadienio rytas, bažnyčios skardenosi varpais. Miesteliuose mane stab-dydavo lenkai, norintys, kad juos pavėžintiau. Išlipdami jie diskrečiai palikdavo šimtą zlotų ant maši-nos palangės, mano atsisakinėjimai negaliojo. Vienas iš tų pakeleivinių, su kuriuo galėjau siek tiek susikal-bėti vokiškai, sužinojęs kur aš važiuoju, susuko: — „Punsk, Seina, mes juos vadinam Lenkijos Lietuva“. Tas žmogėnas važiuo su manim iki Suvalkų ir parodė kelią į Punksą.

Suvalkų senamiestis buvo visai kitoks negu lig šiol pravažiuoti miestai. Norėjosi suukti — „Čia jau ne Lenkija!“ Balti, mūriniai dviauksčiai namai, gatvės naujosios medžiais, miesto centre nedidelis parkas, isai tokios pat gatvės buvo matytos Panevėžy, Ukmergėje, Šiauliuose. Tik išvažiuojant, šiaurinis Suvalkų priemiestis paliko nemalonų įspūdį. Ilgos eilės masyvių ir niūrių cementinių dėžių su išbadytais jose langeliais, — tokia buvo daugiabučių namų kolonija.

Taip dirbtiniai lenkai nori pasisavinti Suvalkus, — iš prigimties lietuvišką miestą.

Už Suvalkų gamtovaizdis subangavo kalneliais. Bene pirmas privaziuotas kaimas buvo Šveicarija. Taip ir pavadinatas — Šveicarija. Visi toliau sutikti kelio ženklai taip ir mirgėjo tokiais „lenkiškais“ vardais kaip Wygry, Krejviany, Oskiny, Szypliszki, Kompocie, Kle-jwy, Smolany, Zvikiele, Wojtkiemie, Wilkopedzie. Kalneliai bangavo vis aukščiau, tarp jų lietuviškos sodybos, kryžiai, medžiai, visi padengti blizgančiu sniegu, apgaubti sekmadienio ryto ramumu. Laiko siūstis mane nubloškė į vaikystę, paltuku ir šaliku aptūzotas su kailiuko kepture aš tempiau roguotes Senamiesčio gatvę prie Nevežio kranto. Stogus, tvoras, visus laukus dengė žerintis sniegas, atskirai padailin-damas kiekvieną medžio šakelę, kiekvieną tvoros stak-tą. Ant medžio šakelės nutipė zylė ir atrodė, kaip užtikęs raudono rašalo lašas ant balto popieriaus. Ant gatvės čirškėjo žvirblių būrys, aukštai medyje krank-sėjo kelios varnos. Tolumoje pasigirdo varpelių skambesys, arklys ristele tempė roges su žvangučiais. Bu-vo taip gera ir gražu, o iš dangaus skambejo angelų giesmė.

Sustabdžiau automobilį, aš jau buvau Punkske. Vaikystės iliuzija išnyko. Tiktai giesmė iš dangaus tebeskambejo. Nebuvo tai angelų giesmė, buvo suma ir garsiakalbiai iš bažnyčios sklaidė giesmės garsus per visą apsnigtą miestelį. Įėjau į bažnyčią — šalia alto-riaus stovėjo lietuviška trispalvė vėliava. Aš buvau savo tautoje.

(Bus daugiau)

VILNIAUS RASŲ KAPINĖS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Varšuvoje leidžiamame katalikų savaitraštyje „Lad“ Adomas Hlebavičius rašo apie Vilniaus Rasų kapines. Jis sako, kad Rasos, įsteigtos 1769 m. ir spalvingai išsidėsiusios kalvotame slėnyje, priklauso prie gražiausių Lenkijos kapinių (mat taip rašė 1910 m. Vladislavas Zahorski savo vadove po Vilnių). Jos taip pat priklauso prie seniausių Europoje. Čia buvo laidojami žymūs miesto gyventojai, Syrokomla, Pietraškivė, J. Basanavičius, M. Čiurlionis, E. Slovčickis, J. Levelis, J. Smuglevičius ir kt., čia amžina poilsio vieta rado J. Pilsudskio širdis ir jo motina bei 1920-1944 m. kariai.

Atvykstantieji Lenkijos turistai susidarė išmirštancių kapinių vaizdą: neprižiūrėti, neapsaugoti, sunaikinti. Daugumas paminklų be kryžių ir pagražinimo elementų. 1841 m. pastatyta gotikinė koplyčia vis daugiau primena griuvėsius (priešais ją dr. J. Basanavičiaus kapas — K.B.). Paskutiniu metu padėtis dar daugiau pablogėjo, nutarus Vilniaus miesto administracijai praversti per Rasų kapines magistrale. Tas reikštų išvedimą 6 m. pločio kelio, intensyviu automašinu ir sunkvežimiu judėjimui.

Lietuviškos ir lenkiškos kultūros laimei Vilniaus miesto komitetas nusprendė kelią praversti kitoje vietoje. Ar jau išgelbėtos Rasų kapinės?

Anapitol. Lietuvos lenkų dienraštis „Červony štandar“, kuris savo straipsniais prisidėjo prie kelio pakeitimo (taip rašo A. Hlebavičius), 1988 m. liepos mėn. 23 d. patalpino Vilniaus laikytojo Tado Jasinskio laišką. Vilniaus gyventojas rašo: „Greičiausiai netinkamas yra karščių klimatas, kadangi virš jų renkami tamsūs debesys ateičiai. Kas aplankė Rasų kapines pastebėjo, kad paminklas stovi prie paminklo, tad kapinės laidojimui uždarotos, trunkant vietos. Vandalai sunaikino antkapius, kapai išniekinti, o kai kurie eina net sandėlių pareigas kastuvams, kibirams, šluotoms. Milžiniškos kapinės reikalauja daug geros valios ir taip pat pinigų, privedant jas prie geriamų Rasų kapinių. Reikalingi su patirtimi žmonės, karšta širdimi, kurie šį reikalą pakreiptų tinkama linkme, pasitarus susirinkime — kaip ir nuo kur visa tai reikėtų pradėti.

Prie Lietuvos kultūros fondo įkurta iniciatyvinė „Rasų grupė“. Tačiau, perskaitęs, kad vienu tokiu „receptu“ bus vėl laidojimas mirusių kultūros veikėjų — netekau žado. Kur laido? Juk ten nėra vietos! Tad tai ką pradėjo barbarai ir vandalai, turi užbaigti išsilavinę žmonės? Ar turi pasikartoti karinio Antakalnio kapinių likimas? Ar nepakankamai sunaikintų kapinių mūsų mieste? Ar nejudina, kad protestantų

kapinėse pastatyti metrikacijos rūmai?

Šalia Rasų kapinių pranešimo, greičiausiai tas pats Adomas Hlebavičius, pasirašęs A. H. inicialais rašo apie įsteigtą Vilniuje Lietuvos lenkų kultūrinę-visuomeninę draugiją. Steigiamajame susirinkime š.m. gegužės mėn. 5 d. išrinkta 12 asmenų valdyba (alfabeto tvarka išvardinti asmenys, kurių tarpe yra Henrikas Mažul, Ričardas Maciejakaniec, Strumila, Survio ir kt.). Draugijos pagrindiniai tikslai: puoselėjimas, skiepijimas ir rėmimas lenkų kalbos ir kultūros, skiepijimas tautinės sąmonės, kova prieš visokios rūšies nacionalizmą (taikoma lietuviams? — K.B.) rėmimas lenkiškų mokyklų, teatrų, paminklų apsauga, psichikos ir t.t. Draugijos nariu gali būti kiekvienas pilietis, pripažįstas Lietuvos kultūros fondo statutą. Prie šios lietuvių organizacijos Vilniaus lenkai yra prisiglaudę. Savo veiklą draugija numato išplėsti visoje Lietuvos teritorijoje, kur tik yra lenkiškos gyvenvietės. Draugija dabar laukia valdžios įteisinimo. Šią džiaugsmingą žinią A. H. sužinojo iš š.m. gegužės mėn. 20 d. pranešimo, patalpinto „Červony štandar“ dienraštyje. Pabaigoje A.H. paduoda draugijos antrašę, rašydamas mūsų sostinė „Wilno“.

Norėčiau padaryti keletą pastabų.

Po Lietuvos lenkų repatriacijos, Lietuvos lenkų ir „tutejų“ kultūriniam bei politiniam gyvenime buvo jaučiamas stagnacija. Mat Lietuva apėjo intelektualai, palikdami apie 150 tūkst. lenkų ir „tutejų“ be jokios globos, be jokio vadovo. Ši darbininkų ir ūkininkų klasė buvo priversta pati užauginti naują inteligentiją, naują „lenkišką“ klasę bei visuomenę, skiepijant jai lenkišką kalbą, lenkišką kultūrą, steigiant lenkiškas mokyklas. Atrodo, kad po 40 m. jai tas pavyko, nes pvz. minėtoje Lietuvos lenkų kultūrinės-visuomeninės draugijos valdyboje reikalauja daug geros valios ir taip pat pinigų, privedant jas prie geriamų Rasų kapinių. Reikalingi su patirtimi žmonės, karšta širdimi, kurie šį reikalą pakreiptų tinkama linkme, pasitarus susirinkime — kaip ir nuo kur visa tai reikėtų pradėti.

Prie Lietuvos kultūros fondo įkurta iniciatyvinė „Rasų grupė“. Tačiau, perskaitęs, kad vienu tokiu „receptu“ bus vėl laidojimas mirusių kultūros veikėjų — netekau žado. Kur laido? Juk ten nėra vietos! Tad tai ką pradėjo barbarai ir vandalai, turi užbaigti išsilavinę žmonės? Ar turi pasikartoti karinio Antakalnio kapinių likimas? Ar nepakankamai sunaikintų kapinių mūsų mieste? Ar nejudina, kad protestantų

kapinėse pastatyti metrikacijos rūmai? Šalia Rasų kapinių pranešimo, greičiausiai tas pats Adomas Hlebavičius, pasirašęs A. H. inicialais rašo apie įsteigtą Vilniuje Lietuvos lenkų kultūrinę-visuomeninę draugiją. Steigiamajame susirinkime š.m. gegužės mėn. 5 d. išrinkta 12 asmenų valdyba (alfabeto tvarka išvardinti asmenys, kurių tarpe yra Henrikas Mažul, Ričardas Maciejakaniec, Strumila, Survio ir kt.). Draugijos pagrindiniai tikslai: puoselėjimas, skiepijimas ir rėmimas lenkų kalbos ir kultūros, skiepijimas tautinės sąmonės, kova prieš visokios rūšies nacionalizmą (taikoma lietuviams? — K.B.) rėmimas lenkiškų mokyklų, teatrų, paminklų apsauga, psichikos ir t.t. Draugijos nariu gali būti kiekvienas pilietis, pripažįstas Lietuvos kultūros fondo statutą. Prie šios lietuvių organizacijos Vilniaus lenkai yra prisiglaudę. Savo veiklą draugija numato išplėsti visoje Lietuvos teritorijoje, kur tik yra lenkiškos gyvenvietės. Draugija dabar laukia valdžios įteisinimo. Šią džiaugsmingą žinią A. H. sužinojo iš š.m. gegužės mėn. 20 d. pranešimo, patalpinto „Červony štandar“ dienraštyje. Pabaigoje A.H. paduoda draugijos antrašę, rašydamas mūsų sostinė „Wilno“.

Norėčiau padaryti keletą pastabų. Po Lietuvos lenkų repatriacijos, Lietuvos lenkų ir „tutejų“ kultūriniam bei politiniam gyvenime buvo jaučiamas stagnacija. Mat Lietuva apėjo intelektualai, palikdami apie 150 tūkst. lenkų ir „tutejų“ be jokios globos, be jokio vadovo. Ši darbininkų ir ūkininkų klasė buvo priversta pati užauginti naują inteligentiją, naują „lenkišką“ klasę bei visuomenę, skiepijant jai lenkišką kalbą, lenkišką kultūrą, steigiant lenkiškas mokyklas. Atrodo, kad po 40 m. jai tas pavyko, nes pvz. minėtoje Lietuvos lenkų kultūrinės-visuomeninės draugijos valdyboje reikalauja daug geros valios ir taip pat pinigų, privedant jas prie geriamų Rasų kapinių. Reikalingi su patirtimi žmonės, karšta širdimi, kurie šį reikalą pakreiptų tinkama linkme, pasitarus susirinkime — kaip ir nuo kur visa tai reikėtų pradėti.

Prie Lietuvos kultūros fondo įkurta iniciatyvinė „Rasų grupė“. Tačiau, perskaitęs, kad vienu tokiu „receptu“ bus vėl laidojimas mirusių kultūros veikėjų — netekau žado. Kur laido? Juk ten nėra vietos! Tad tai ką pradėjo barbarai ir vandalai, turi užbaigti išsilavinę žmonės? Ar turi pasikartoti karinio Antakalnio kapinių likimas? Ar nepakankamai sunaikintų kapinių mūsų mieste? Ar nejudina, kad protestantų

Akademikų rekolekcijos — su žvakėmis. Iš kairės: Kirvelaitis, E. Tuskenis, Alida Vitaitė, Rita Likanderytė.

Nuotr. J. Tamulaičio

MOSŲ KOLONIJOSE

Worcester, MA

MIRĖ
ALGIS ŠARKAUSKAS

Kovo 18 d. netikėtai mirė a.a. Algis Šarkauskas, 31 metų amžiaus, Alfonso ir Onos Šarkauskų vyriausiasis sūnus. A.a. Algis gimė Worcester. Lankė Šv. Kazimiero parapijos mokyklą. Tarnaudavo šv. Mišioms. Priklausė „Nevėžio“ lietuvių skautų tautui, Lietuvių

sokėjas A. Feklistov, išvykdamas į kariuomenę. Pavasarį ansamblio koncertavo Nemencinėje, įvairiuose kolchozuose, bei Gudijos puseje „Kemeliškių“ sovchoze. Visur jis buvo džiaugsmingai sutiktas, palydėtas griausmingu aplodismentu. Gegužės mėn. „Vilniškizna“ viešėjo Lenkijoje, dalyvaudama St. Moniuškos vardo surengtame festivalyje. Mat muz. St. Moniuška, beveik 18 metų praleido Vilniuje ir prie Dominikonų bažnyčios mažame sodelyje, stovėjo paminklas. Nežinau, ar jis ir dabar dar stovi.

Kito ansamblio, jaunosios kartos „Sviteziankos“ sąstata sudaro Vilniaus vidurinės mokyklos nr 29 mokiniai ir lenkiškos nr. 55. Iš patalpintų „Červony štandar“ nuotraukų susidariau vaizdą, kad tautiniai rūbai yra Lenkijos tautinių rūbų „mišrainė“ — Mažosios ir Didžiosios Lenkijos (Malopolska, Wielkopolska) Mozūrų ir kt. Iš tikrųjų Lietuvos lenkai niekuomet savo tautinių rūbų ir neturėjo. Tai buvo skolinys. Be abejo, turėdami už savo pečių stiprią Lenkijos paramą, lenkai Lietuvoje stipriai atsivėgavo. Tas pastebima beveik visose gyvenimo srityse. Viso to jiems gali pavydėti Lenkijos lietuviai.

Čenstakovoje leidžiamas „Niedziela — Sekmadienis“ savaitraštis lapkričio mėn. 20 d. dviejuose psl. patalpino Aleksandro Markovskio Vilniaus išpūdžiū. Jis juos baigia rašydamas, kad nuo J. Pilsudskio ir jo motinos kapo bei Trijų kryžių kalno, jis paėmė saują žemės, idėjo ją į urną, palikdamas šią vilnietišką žemę Jasna Gura kalne Dievo Motinos koplyčioje.

Čenstakovoje yra garsiausia Lenkijos tautinė šventovė su Jasna Gura kalne vienuolynu, kuriam yra Stebuklingasis Juodosios Motinos paveiklas. Prisminiau vieno aukšto šandieninės Lietuvos pareigūno (jis jau miręs) viešnagė Krokuvoje. Gerai lenkų pavaišintas, jis apkabino Jogailos paminklą, apsisverkė ir pasakė: Jogaila, Jogaila, kam tu vėdei tą Jadvygą...

Labdaros dr. jai, Maldos sąjūdžiui Leicesterio miestely. Buvo labai paslaugus ir stengdavosi padėti visiems savanoriškai savo Šv. Kazimiero parapijoje ir už jos ribų, o ypač vargšams ir jaunimui.

Tarnavo JAV laivyne jūrininkų dalyviu. Grįžęs iš kariuomenės studijavo Fitchburg State kolegijoje. Išgijo science ir education bakalauru laipsnį. Buvo pašarvotas laidotuvių direktoriaus Dirsas-Kazlauskas šermentinėje. Gausiai lankė ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių žmones, seselės vienuolės, maldos sąjūdžio nariai, — es ir ant Karstas skendėjo gelėse, o kt. jo buvo padėta sulankstyta JAV vėliava. Per laidotuves bažnyčia buvo pilna žmonių, kurie ir palydėjo a.a. Algio Šarkausko kūną į amžino poilsio namus Norte Dame kapinėse.

Nuliūdime pasiliko tėvai, brolis Vytautas, sesuo Aldona, tetos, dėdės ir kit giminės. Skaudu ir liūdina buvo visiems laidotuvių dalyviams. Ne vienas braukėsi nuo veido ašaras, bet kas supras tėvų širdies skausmus žiūrint į pačiam jaunystės gražumė sūnau karštą leidžiamą kapo duobė. Išėkis, mielas Algi, Viešpaties ramybėje. Kartu su tėvais, giminėmis liūdi ir visa mūsų Lietuvių kolonija.

PLANUOJAMA IŠVYKA

LŠST Trakų rinktinė planuoja išvyką į Pensylvanija birželio mėnesio 22-25 dienomis, jeigu susidarys bent 40 asmenų grupė. Sinteresuotieji šia išvyka dėl informacijų kreipkitės į Trakų rinktinės pirmininką Algirdą Zenkų, tel. 949-0298.

J.M.

Phoenix, AZ

ATSILANKĖ
PREL. JUOZAS PRUNSKIS

Visų žinomas žurnalistas, autorius ir visuomenininkas prelatas Juozas Prunskis, šį pavasarį lankydamasis Vakaruose, savaitei buvo sustojęs pas savo senus draugus Vincą ir Šarlotę Ruseckus, gyvenančius Sun City, AZ. Ta proga balandžio 2 dieną, sekmadienį, svečias Brophy koplyčioje, Phoenixe atlaikė lietuviškas Mišias ir pasakė turiningą pamokslą, ypač pabrėždamas tikėjimą, kuris ne tik veda žmogų į išganyką, bet anot jo „ir mūsų tautos stiprybė priklauso nuo tikėjimo stiprybės“. Mišias laikant, prelatui asistavo Phoenixo Lietuvių misijos kapelionas kun. Romanas Klumbis. Į Mišias buvo susirinkę beveik visi Sun City, Phoenixo bei kitų kaimyninių miestelių lietuviai ir jie visi tuoju po pamaldų buvo pakviesti

į vaishingus Ruseckų namus, kur mielam svečiui pagerbti buvo suruoštos vaišės. Šarlotė Ruseckienė ir jai talkininkaujančios dar kartą turėjo malonią progą pademonstruoti savo kulinarinius sugebėjimus. Vaišės vyko džiaugsminga ir pakilia nuotaika. Oras irgi buvo maloniai šiltas, saulėtas ir kai kurie svečiai išsinešė savo kėdes į sodelį, kur plačiai skleidėsi rožės ir kaktusai jau buvo pasipuošę savo egzotiškais žiedais. Žmonės džiaugėsi, kad prelatas atsilankė čia tokiu gražiu metų laiku.

IŠLEISTUVĖS EMILIJAI JOSEN

Emilija Josen, ilgus metus išgyvenusi Phoenixe, nutarė persikelti į Lemont, IL, kur gyvena jos artimi giminės. Senų ir naujų draugų pastangomis ir Sofijos Liubartienės iniciatyva jos namuose buvo suruoštos gražios išleistuvės. Per juos Emilijai lietuviška juosta, šiltais žodžiais ir daina draugai linkėjo jai daug laimės naujoje vietoje.

E. Josen palieka Phoenixe ne tik daug draugų, bet ir gilius kultūrinio darbo pėdsakus. Prieš 32 metus atsikėlusį į šį miestą, ji tuoju organizavo lietuvių vaikų šeštadieninę mokyklą, kurioje pati mokytojavo. Ji buvo viena iš iniciatorių 1963 metais steigiant Lietuvių Bendruomenės skyrių ir vėliau ilgus metus buvo to skyriaus pirmininkė. Emilija atstovavo Lietuvių Fondui ir buvo Phoenixo Lietuvių Katalikų misijos komiteto narė. Visiems buvo lengva su ja dirbti, nes ji moko organizuoti, bendradarbiauti ir išklausti kitų nuomonės. Gyvenimo saulei kryptant į vakarus, dažnai žmogų tenka pasirinkti jaukiausia kampe, kuriame maloniai leistų savo aukštes dienas. Todėl, nors draugai gailisi išvažiuojančios, jie gerai žino, kad Emilijos apsisprendimas yra labai teisingas. Tarp kitko, Emilija Josen (Mačernytė) yra teta plačiai žinomo poeto Vytauto Mačernio.

Vikt. Zakarienė

KREIVAS PASIPELNYMAS

Dienraštis „Sun-Times“ pasiskelbė, kad kai kurios institucijos, kurios imasi rinkti lėšas labdaros fondams, kaip vaikų globai, policijai, kovai su vėžiu, sau už patarnavimą pasilieka iki 92%, nors ir surenka per vėjų milijonus.

BANKRUTAVO GELEŽINKELIS

South Shore geležinkelio bendrovė bankrutavo, bet kelevių judėjimas nepertraukiamas.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

REAL ESTATE

MIS. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybės pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

FOR RENT

Įnuomojamas 1 modernus butas Marquette Parko apylinkėje; 1 a., 4½ kamb. (2 mieg.). Su šiluma ir oro vėsinimu.
Skambinti 598-6193

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

LEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žiemių. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
666-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

GENRIKAS SONGINAS

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Tik dabar ši knyga išėjo iš spaudos, 128 psl., kietais viršeliais su aplanku, kuris pieštas dail. Ramintos Lapšienės. Tai legendos, per eilę metų parašyti pasakojimai, girdėti iš žmonių ar atkurti autoriaus, pasiremiant kur nors rastais duomenimis. Ši knyga gražiai išleista Songino anūko Lino Raslavičiaus pastangomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakyms siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

VĖJO VARTAI, novelės. Erlėnas. 194 psl.	\$7.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Sudarė J. Andrius ...	\$6.00
KAČINSKAS, plokštelė	\$10.00
KARNAVALO AIKŠTĖJE, novelės. J. Švaistas. 284 psl.	\$3.00
MARGU RAŠTO KELIU, apysaka biografiais atspindžiais. Alė Rūta. 281 psl.	\$10.00
ALGIMANTAS, istorinė apysaka. V. Pietaris. 542 psl.	\$9.00
DIEVAS ŠIANDIEN. Dievo samprata ir jo buvimas. Kun. Jonas Gutauskas. 283 psl. .	\$6.00
DABARTIES KANKINIAI. Lietuvos vysk., kun. ir tikinčiųjų kryžiaus kelias pirm. ir antr. sov. okupacijoje. Matas Raišupis. 435 psl.	\$6.75
NUO BIRUTĖS KALNO, poema. Maironis ...	\$6.00
LIETUVOS VALSTIEČIAI LIAUDININKAI. Juozas Audėnas. 307 psl.	\$18.00
MŪŠŲ JURBARKAS. Ant. Giedrius-Giedraitis. 224 psl.	\$5.00
POPULAR LITHUANIAN RECIPES. Josephine J. Daužvardis. 129 psl.	\$5.50
KRISTUS IR EUCHARISTIJĄ. Dievo veikla išganyko istorijoje. Pranas Manelis. 379 psl.	\$7.00
RAKTINIAI KLAUSIMAI APIE KRISTŲ. Naujojo Testamento atsakymai. Iš anglų kalbos vertė Jurgis Strazdas. 199 psl.	\$6.00
ALYTUS IR JO APYLINKĖS, monografija. Tadas Navickas. 288 psl.	\$18.00
ILGESIO VALANDĖLĖS. Eilėraščiai. Leonardas Šimutis. 227 psl.	\$8.00
VĖLINĖS, apysaka. Juozas Kralkauskas. 165 psl.	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta persiuntimo išlaidos.

Pirma pažintis su „Ratilio“ ansamblio vedėja Zita Kelmickaitė. Kalbasi Romas Kezys. „Laisvės Žiburio“ radijo vedėjas ir koncertų koordinatojas. Nuotr. Rimo Kezio

Visi šaukia „laisvė“ Chicagos miesto centro būdėjime.

Nuotr. Rasos Miliauskaitės

ŠVENTĖ ANAPILYJE

AURELIJA M. BALASAITYENĖ

Net ir pati gamta, sunkiai bundanti iš žiemos miego, praskleidusi pilką debesų uždangą, negalėjo nesidžiaugti, stebėdama į „Tėviškės Žiburių“ keturių dešimtmečių jubiliejingą šventę atvykstančius svečius. Anapilis, kuriame yra Lietuvos Kankinių parapija ir klebonija bei „Tėviškės Žiburių“ redakcija ir spaustuvė, iš arti apžiūrėjus, ne veltui turi „pilies“ vardą, nes tokiais lietuvių išei- vių pastangų ir pinigų dėka sukurtas pastatais nedaugelis laisvojo pasaulio vietovių gali didžiulius. Paskutiniu metu dar pristatytos imponantiškos muziejaus patalpos, kurias man aprodė svetingi Kanados lietu- viai, rodo Kanados lietuvių fi- nansinį ir dvasinį pajėgumą. Tai eilė puikių patalpų su ori- ginalia apšvietimo sistema, idomia architektūra, keltu, atskirais raštinės kambariais ir t.t.

Balandžio pirmos dienos vakare pokylių salėje prie skoningai paruoštų stalų susirinko didelis būrys lietuviškos apau- dos mylėtojų, bendradarbių ir rėmėjų. Virš scenos stambus užrašas — „Tėviškės Žiburiai“ 40 — rodė apie pokylio tikslą. Oficialią programos dalį su pagrindine kalba atidarė dr. Silvestras Čepas, Kanados Liet. Kat. kult. draugijos „Žiburių“ pirmininkas. Jis savo sklan- džiam ir kondensuotame žodyje trumpai nusakė „Tėviškės Žiburių“ sunkią kūrimosi pradžią parapijos rūšyje, minėjo pasiaukojusius ir entuziastingus naujo leidinio darbuotojus, jo pirmąjį redaktorių dr. Alfonsą Šapoką, 1962 metais iškeliavusį į amžinybę, ir talkininką a. a. Antaną Rinkūną. Pirmasis T.Ž. numeris, išleistas 1949 m. gruodžio 24 dieną Toronte, tapo negestančių žiburio, švietiančių viso laisvojo pasaulio lietu- viams.

Atsistojimu buvo pagerbti mi- rusieji laikraščio bendradarbiai

ir rėmėjai. Ypatinga padėka buvo pareikšta prelatui dr. Pranui Gaidai, redaktoriaus darbą dirbančiam nuo 1954 metų. Tai šviesi, talentinga, darbšti ir turtingos dvasios asmenybė. Prel. dr. Gaida Frei- burgo universitete įsigijo teolo- gijos daktaro laipsnį ir yra eilės filosofinio ir religinio turinio knygų autorius, kurių paskuti- nioji išleista 1981 metais „Nemarus Mirtingasis“ ark. Teofiliaus Matulionio monogra- fija. Yra didelių ir sunkaus dar- bo nuostabus rezultatas. Šių metų sausio mėn. prelatas at- šventė savo amžiaus deimanti- nę sukaktį, tačiau nepadeda redaktoriaus pieštuko ir dirba toliau, talkininkaujamas administratoriaus J. Andriulio, Vytauto Kastyčio, Česlovo Sen- kevičiaus ir daugelio kitų.

Programos meninę dalį ati- darė ir pranešinėjo „Žiburių“ draugijos valdybos narė

Ramunė Sakalaitė-Jonaitienė. „Žiburių“ draugijos atstovai prel. Gaidai įteikė simbolinę dovaną: iš lietuviško medžio Lietuvoje išdrožintą ilgą lazda, papuoštą kryžiumi, „Tėviškės Žiburių“ emblema ir kitais simboliais.

Pranešėja perskaitė eilę svei- kinimų, gautų „Tėviškės Žibu- riams“ iš „Draugo“, „Dirvos“, „Darbininko“ redaktorių ir kitų asmenų. Taip pat buvo prista- tyti iš Lietuvos, JAV ir kitų vie- tovių atvykę svečiai.

Netrukus, publikai griaus- mingai plojant, į sceną išvygo „Volungės“ choras su vadove Dalia Viskontiene ir akompa- niatorium Jonu Govėdu. Programa buvo įvairi, dai- nuojant liaudies ir modernių kompozitorių dainas. Jų tarpe buvo malonu išgirsti Jono Govėdo sukurtą jaunatviškų dainų „potpourri“. Solistė Anita Pakalniškytė atliko keletą solo partijų ir su choro palyda. Publika programą sutiko šiltai ir išreikalavo dar vienos dainos. Griausmingu aplodismentų su- silaukė „Volungė“, Daliai

Viskontienei pranešus, kad pro- gramos honoraras skiriamas kaip dovana „Tėviškės Žibu- rių“ keturiasdešimtojo jublie- jaus proga.

Meninei programai pasibai- gus, prel. dr. P. Gaida buvo pakviestas invokacijai ir palai- minimui prieš pietus. Miklių patarnautojų dėka svečių stalai buvo aptarnauti šiltais pie- tumis, o salė, kaip bičių avilys, dūzgė nuo linksmų pokalbių prie skanaus maisto ir gero vyno taurių. Netrukus, grojant profesiniam orkestrui, šokių pradėjus tradiciniu „Spaudos baliaus“ valsu, salės grindys prisipildė šokėjų. Ir buvo jauku, linksma ir šventiška. Kadangi tai šventė, į kurią suplaukė sve- čiai ne vien iš Toronto, bet ir iš kitų vietovių, tai buvo nepaprastai malonu susitikti su seniai matytais pažįstamais ir

spaudos kolegoms. Tik gerokai po vidurnakčio atėjau į savo kambarį vaišingojo Anapilio klebonijoje.

Sekmadienio rytą 11 val. Mišias atnašavo kun. K. Kak- nevičius, o prasmingą pamokslą sakė klebonas kun. J. Štaškus. Buvo nepaprastai įdomu prieš patarnautojų dėka svečių stalai paskutinės žinias iš Lietuvos apie vysk. Baltakio viešnagę ir Lietuvos vyskupų ypatingas iškilmes. Puikių įpūdį padarė parapijos choras ne vien savo giedojimu, bet drausminga ir keliuoti į namus. Tegyvuoja ir tesviečia mums „Tėviškės Žibu- riai“ ilgai, ilgai...

JAV LB krašto valdybos posėdyje vykdomasis vicepirmininkas Linas Norušis ir religinių reikalų tarybos pirmininkas kun. A. Saulaitis.

A.†A.

MARIJAI T. JANKUS, DDS

mirus, vyrą VYTAUTĄ, dukterį ELŽBIETĄ ir brolių ALFREDĄ TUNKŪNĄ nuoširdžiai užjauname ir kartu liūdime.

Lynda ir Algis Anka
Ona ir Petras Anka
Juozas Barkus
Julija Bubiniene
Antanina ir Jaunutis Dagiai
Janina ir Sigitas Griunvaldai
Vincentina ir Jonas Jurkūnai
Ona ir Jonas Kavaliūnai
Dana ir Henrikas Novickai
Elena ir Kazimieras Pociai
Kazys Račiūnas
Ella ir Valerijonas Radžiai
Meilutė ir Petras Ruliai
Adolfas Valeška

Lietuviai esame vis —
Lietuvių Fonde ar es?

3001 WEST 39TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: (312) 471-3900
U.S.A.

LITUOVIIU FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

1988 m. gruodžio mėn.

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvi- taškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, atst. = atstovaujama, asm. = asmuo, suma po-pavardės = įnašų iš viso.

1989 m. sausio mėn.

1 x \$5 Svirnickas Ona, atm. įn., \$5.
1 x \$10 Bagdonas Leo, \$10.
1 x \$15 Palionienė Sofija, \$35.
1 x \$25 Railla Neringa, \$ 250.
1 x \$35 Miežaitis Jurgis atm.: įm. 3 asm., \$135.
1 x \$50 L.Š.S.T. Romo Kalantos Šaulių kuopa, \$550.
1 x \$60 Žilinskas Petras atm. įn.: Valnutis Kastytis ir Elena \$50 ir 1 kt. asm., \$60.

13 x \$100 Birmanas Adomas ir Aleksandra atm. įn.: Bir- mantas Eugenijus, \$100; Birmanas Eugenijus, \$100; Bliud- nikas Petras atm. įn.: Bliudnikienė Stefa, \$300; Čizikas Balys atm. įn.: Čizikaitė Bronė, \$1,800; Jasinskienė-Mainelytė Gražina, \$260; Kamaitis Vincentas, \$200; Katarskis kun. Vaclovas, \$1,600; Kir- velaitis Vytenis, \$100; Masaitis Vytautas Juozas atm. įn.: įm. Ma- saitis Česlovas, atst. Masaitis Erica ir Veronica, \$100; Šama- tauskas Viktoras ir Ona, \$700; Stašaitis Kazys ir Aldona, \$200; Vaitkus Andrius ir Marija, \$2,800; Vitas Robertas A., \$100.

1 x \$120 Pocius Antanas ir Birutė, \$800.
5 x \$200 Birmanas Mečislovas, Helena ir Irena atm. įn.: Bir- mantas Eugenijus, \$200; Druseikis Algimantas, \$1,200; Gedmin- tas Juozas ir Leonija, \$700; Jurjonas Domininkas ir Karolina atm. įn.: Šmaižys Petras ir Salomėja, \$200; Šmaižys Matas ir Liudigarda atm. įn.: Šmaižys Petras ir Salomėja, \$200.

1 x \$275 Masaitis Juozas V. atm. įn.: Masaitis Feliksas ir Bronė \$100; Kijauskas Juozas ir Irena \$50, Kriauciūnas Algis \$50, Salionis Mr. & Mrs. L. \$30, Garsys Col. & Mrs. A. \$25 ir 1 kt. asm., atst. Masaitis Liliana, \$275.

3 x \$300 Dragunevičius Rimvydas atm. įn.: Dragunevičius Vitolis ir Gražina \$100, Dragūnas Gediminas ir Dariaj \$50, Dra- gunevičius Algimantas \$50, Dragunevičius Algirdas ir Irena \$50, Pakštyš Mikas ir Audronė \$50, \$500; Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: įm. Kšečkauskienė M., \$6,150; Navasaitis Kazys atm.: Navasaitienė Ona, \$940.

2 x \$500 Grinius Liūtas atm. įn.: Didžiulis Vytautas ir Jad- vyga, \$500; Zubavičius Antanas, \$500.

1 x \$700 Lingis Vincas atm. įn.: Lingienė Albina, \$1,000.

3 x \$1,000 Gruss Butvay Audrey, \$1,100; Ignaitis Andrius atm. įn.: įm. Ignaitienė Filomena ir Ignaitis Rimas 1-mų mirties metinių proga, \$1,100; X, \$5,500.
Iš viso \$8,495.00.

PADĖKA

Mūsų mylimas Vyras ir Tevelis

A.†A.

LEONAS VALIULIS

mirė kovo 22 d. ir buvo palaidotas kovo 28 d. Tautinėse lietuvių kapinėse.

Irena ir Eglė su šeima, norime nuoširdžiai padėkoti kun. klebonui Jonui A. Kuzinskui už atkalbėtą maldas koplyčioje, už gedulingas pamaldas bažnyčioje ir velionio palydėjimą į kapines.

Padėka kan. V. Zakarauskui už atsilankymą ir maldas koplyčioje.

Didelis aciū giminėms, draugams, kaimynams ir pažįsta- miems, kurie mums pareiškė užuojautą žodžiu, laiškais ir laikraštyje.

Dėkojame visiems, kurie užprašė šv. Mišias arba maldas už Leono sielą, kurie siuntė gėles ir davė kitas pinigines aukas. Ačiū tiems, kurie aukojo Tautos Fondui, Tėvams Jėzuitams.

Padėka karsto nešėjams, taip rūpestingai Leoną palydėjusiems.

Ačiū tiems, kurie apsilankė koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse lietingą dieną.

Dėkojame Petkaus koplyčios direktoriams ir tarnautojams už širdingą ir gražų patarnavimą.

Liūdintieji: žmona, dukte, anūkai, seserys, brolis, pusseserės, zentas ir zento giminės.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

Jonas Aistis RAŠTAI

Mūsų literatūros klasiko Jono Aistio „Raštų“ pirmasis tomas: visų rinkinių poezija vienoje knygoje. Įspūdingas Aiteies literatūros fondo 450 psl. lei- dinys su poeto autobiografijomis, su redaktorių Alfonso Nykos-Niliūno Ais- cio poezijos aptarimu ir Antano Vaičiu- laičio paaiškinimais. Puiki dovana išei- vijai ir Lietuvai.

Leidinyš gaunamas ir „Drauge“, kaina \$15.00; su persiuntimu \$17.25; kiekvienu atveju Illinois gyventojai pri- deda dar \$1.20 valstijos mokesčių.

YOU ARE INVITED TO JOIN
REV. PETER STRAVINSKAS

Holy Trinity Lithuanian R.C. Church
Newark, New Jersey

TOUR TO ROME

May 23 — 31, 1989

On the Occasion of the Ordination of

REV. ROBERT RAKAUSKAS

FEATURES INCLUDE

- Roundtrip airfare from New York on a Scheduled Airline
- Airport Hotel Transfers
- Accommodations for 7 nights in Twin-Bedded Rooms at Villa Lituania Hotel with Private Bath/ Shower
- Continental Breakfast Daily
- Sightseeing Tour of Classical Rome
- Full Day Tour to Assisi
- Full Day Tour to Pompei
- All Hotel Taxes and Service Charges
- Flightbag/ Passport Wallet

\$1,299*

PER PERSON BASED ON DOUBLE OCCUPANCY

For information mail coupon or call... (516) 766-2350

Outside New York State Toll Free 1-800-533-0468

 CATHEDRAL TRAVEL INTERNATIONAL
80 N. Park Avenue • Rockville Centre, New York 11570

RESERVATION FORM

MR MRS MISS _____

STREET _____

CITY _____ STATE _____ ZIP _____

*subject to change after April 21

APLINK MUS

x Lietuvių Opera Morton mokyklos salėje Cicero stato Verdi „Trubadūro“ operą balandžio 29 ir 30 dienomis. Bilietus jau dabar reikia įsigyti. Bilietai gaunami Vaznelių parduotuvėje.

x Irena Milkevičiūtė, Vilniaus operos solistė, jau atvyko į Chicago. Šeštadienio vakare O'Hare aerodrome lietuvių būrelis laukė jos atvykimo. Matėsi moterys ir vaikai tautiniais drabužiais ir su tautinių spalvų balionais. Atvykusi viešnia lietuvių būrelį jau iš tolo pastebėjo. Su visais pasisveikinimas buvo apdovanojama gėlių puokštėmis ir prie iškabintų operos plakatų padarytos nuotraukos. Su jos atvykimu operos kolektyvas pradės rimtą užbaigiamąjį darbą.

x Lietuvių istorijos draugijos susirinkimas bus šį trečiadienį 3 val. p.p. Seklyčioje. Programoje valdybos rinkimai, idomi paskaita, o po to vaišės. Draugijos nariai, o taip pat ir ne nariai kviečiami dalyvauti.

x Šv. Kryžiaus ligoninė ieško savanorių, kurie išvežiotų maistą ligoniams ir negalintiems susitvarkyti, į namus. Geriausia būtų, jei galėtų važiuoti dviese.

x Lietuvių Jaunimo sąjungos rengiamas politinis simpoziumas bus balandžio 14-16 dienomis Washingtone, D.C. Iš Chicagos vykstant automobiliais, bet reikia prieš tai registruotis pas Edį Sabą. Washingtone reikia registruotis pas Rūtą Virkutytę tel. 1-301-277-7261 vakaro metu ir 1-202-347-3177 dienos metu.

x Raimundas Grigaliūnas, Forest Park, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratę su visa šimtaine. R. Grigaliūna skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Aloyzas Kuolas, Toronto, Kanada, pratęsdamas dienraščio prenumeratą, pridėjo ir šimta kanadiškų dolerių. Nuširdus aiči.

x T. Mišauskas, Union Pier, Mich., atsiuntė 20 dol. auką ir pratęsė prenumeratą 1989 metams. T. Mišauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą savos spaudos labai dėkojame.

x Lietuvių Opera šiais metais stato Verdi „Trubadūrus“. Premjera – balandžio 29 d. 7:30 v.v. Antras spektaklis – balandžio 30 d. 3 v. p.p., Morton High School Auditorium, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, Ill. Bilietai jau gaunami Gifts International, Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-471-1424. (sk)

x Saugiai pervedant pinigus per banką „dolerines“ parduotuves Lietuvoje, jūsų giminės gali įsigyti įvairių prekių arba automobili. Šis būdas yra tinkamas palikimams tvarkyti. Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų 312-430-4145. (sk)

x Reikalinga moteris aptarnauti invalidę moterį Floridoje. Kambarys, maistas ir mėnesinis atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti darbo dienomis vakarais: 7-10 v.v. Tel.: (813)-347-4083 arba 1-(813)-360-0480. (sk)

x Vid. Vak. apygardos suvažiavimas bus balandžio 23 d., sekmadienį, 8:30 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje. Kviečiami dalyvauti apylinkių pirmininkai, valdybos, revizijos komisijos nariai, spaudos atstovai ir visi besidomintys LB veikla. Registracijos mokeskis privalomas visiems.

x Dr. Mark Wyman, istorijos profesorius Illinois State universitete, skaitys paskaitą anglų kalba apie pabėgėlius penktadienį, balandžio 14 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Balch instituto leidykla Philadelphiaje neseniai išleido jo knygą. Bus rodomos skaidrės ir vaizdajuostės. Vakaronę rengia Lituanistikos tyrimo ir studijų centras.

x Muz. Arvydas ir sol. Nelė Paltinai užbaigė gastroles Floridoje, visur sulaukdami peleno pasisekimo. Koncertavo Miami, St. Petersburg ir Daytona Beach. Jų koncertas Chicagoje Jaunimo centre rengiamas balandžio 16 d. 3 val. p.p. Visi kviečiami atsilankyti.

x Lietuvių Prekybos rūmų stipendijų skyrius prašo registruotis iš anksto stipendijoms, jei nori jas gauti studijoms. Sąlygos – turi būti lietuvių kilmės ir pristatyti mokslo pažymius bei reikalingumą stipendijos paramai mokslui. Iteikimas bus Martinique restorano pokyliu salėje gegužės 7 d. Informuotis galima pas Ray Wartelką tel. 388-8292.

x Prof. Jack Stukas, Watchung, N.J., buvo atvykęs į Chicago, ta proga aplankė „Draugą“, pratęsė prenumeratę su visa šimtaine. Prof. J. Stukui, mūsų garbės prenumeratoriui, už palaikymą savos spaudos tariame nuširdus aiči. Malonu paminėti, kad prof. Stukas yra visuomenininkas ir aktyvus lietuvių organizacijosje.

x Dr. Romualdas Zalubas, Silver Spring, Md., lietuviško žodžio rėmėjas, pratęsė „Draugą“ vieneriems metams su 10 dol. auka. Dr. R. Zalubai, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuširdus aiči.

x Lietuvių Dailės Muziejus vaikų meno paroda pratęsta vieną savaitę: vyks iki balandžio 16 d. Ciurlionio galerijoje. Visi, kurie domisi jaunimo kūryba, kviečiami atsilankyti. (sk)

x Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacija rengia Pavasarinį parngimą 1989 m. balandžio 15 d. 5:30 v.v. parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave., Chicago. Meninę programą atliks sol. Algirdas Brazis. Šalta, šilta vakarienė, veiks baras, turtinga loterija. Šokiams gros Ramanausko orkestras. Vietas užsisakyti tel. 434-3713 arba 737-0922. Visuomenė kviečiama dalyvauti. (sk)

x ALIAS Chicagos skyriaus pavasario golfo varžybos rengiamos š.m. balandžio 16 d., sekmadienį. Varžybų pradžia 10 ryto, varžybų vieta Old Oak Country Club, kampas Parker Rd. ir 143 St., Orland Park (4 mylios į vakarus nuo 45 kelio). Registruotis vakarais pas J. Barį, tel. 790-1399. (sk)

x Vykstantieji į Lietuvą šią vasarą galės patys pasirinkti dienų skaičių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ar Palangoje, t.y. visas 15 d. vienoje vietoje, ar po kelias dienas skirtingose vietose. Grupė išvyksta liepos 29 d. Lydi R. Pukštys. Kreiptis American Service Travel Bureau, tel. 312-238-9787. (sk)

Vaidas iš Dainavos religinio koncerto atlikimo Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DEMONSTRACIJA PRIES FIRST CHICAGO CORPORATION IR FIRST NATIONAL BANK OF CHICAGO

Amerikos bankai skolina mūsų sutauptus pinigus Sovietų Rusijai žemesniu procentu ir palankesėmis sąlygomis, negu JAV piliečiams, neišsiryndami jokių garantijų ir ne gaudami net palūkanų už suteiktas paskolas. Kremlius diktoriskai gali paskirstyti gautus pinigus Rusijos karinėms pajėgoms stiprinti, KGB operacijoms, teroristų finansavimui, Rusijos „klijentūron“ patekusių valstybių išlaikymui arba tautų genocidui vykdyti.

JAV bankai, prekybos ir pramonės bendrovės gali nurašyti savo nevykusios prekybos nuostolius kas reiškia, jog mokesčių mokėtojai juos padengia, amerikietiška tarant, „end up holding the bag“. Toks bankas,

x Vytas ir Donna Norvilai, Chicago, Ill., pratęsė prenumeratę vieneriems metams su visa šimtaine. Vyt. ir Donna Norvilus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Žurn. Antanas Juodvalkis, Chicago, Ill., „Draugo“ artimas bendradarbis, visuomenininkas, lietuviškos veiklos ir darbų rėmėjas, pratęsė prenumeratę su visa šimtaine. Žurn. Ant. Juodvalkiui, mūsų garbės prenumeratoriui, už auką tariame nuširdus aiči.

x Julius Paulėnas iš Cicero, Ill., lietuviško žodžio rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsdamas prenumeratę atsiuntė visą šimtinę. Labai dėkojame.

x Gražina Gražienė, R.Ph., Jonas Markvaldas, Edvardas Pikelis, Elena Zujus, Gedas Grinis, Eleonora Valiukėnienė, Ona Daugirdas, Aušra Padalio, visi iš Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Antanas Valavičius, Nina Norris, Marija Ališauskas, Marija Ročkus, Jonas Rašys, Vera Bubnys, J. Plikaitis, Birutė Lasevičiūtė, Dana Kavolienė, Juozas Pečkaitis, Alfonsas Pimpė, Veronika Mašiotas, M. Krauchunienė, Ona Burzdzius, visi iš Chicagos, atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Dr. Aldona L. Baltch-Gravroka, Menands, N.Y., Jurgis ir Regina Mikailai, Seminole, Fla., Ona J. Naujokaitienė, New Lisbon, Wisc., Niuta ir Gedas Kaunai, Redondo Beach, Cal., dr. Jonas Vengris, Osterville, Mass., M. Samatienė, Washington, D.C., A. Jascevas, Rockford, Ill., Spauda Book Store, Waterbury, Conn., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

duodantis Rusijai nesąlygotas (no collateral, no specific purpose) paskolas, yra First Chicago. Kadangi taupytojų indėliai yra apdrausti federalinės valdžios agentūrose (t.y. mokesčių pinigais), jis nerizikuoja tokiais bankiniais operacijomis.

Sustabdymui tokių paskolų, kurios paremia griuvančią Rusijos ekonomiką, yra įsisteigusi organizacija T.A.S.S. (Taxpayers Against Subsidizing the Soviets), sudaryta iš įvairių tautybių amerikiečių, kilusių iš Rusijos pavergtų kraštų, organizacijų. Ši organizacija ruošia protesto demonstraciją prie First National Bank of Chicago pastato One First National Plaza (Clark ir Monroe), balandžio 14 d., penktadienį, 8 val. ryto. Tą dieną vyks akcininkų susirinkimas. Banko vadovybė išsigando, sužinojusi apie rengiamą demonstraciją ir bandė įtikinti T.A.S.S. pirmininką, kad ją atšauktų. Tai rodo, jog šis protestas gali būti paveikus banko politikai.

Todėl visi, norintieji, kad Rusijos imperija nebekaltų ginclų ir nebelaikytų pavergusi daugelio kraštų, dalyvaukime demonstracijoje, atsiėsdami atitinkamus plakatus. Daugiau informacijos gali suteikti Susan Bracken tel. 1-800-424-9058. VM

„LAIŠKŲ LIETUVIAMS“ METINĖ ŠVENTĖ

Žurnalas „Laiškai lietuviams“ balandžio 9 d. turėjo savo metinę šventę. Ji pradėta pamaldomis koplyčioje. Šv. Mišias aukojo kun. L. Zaremba,

Ramona Steponavičiūtė Lietuvių Fondo suvažiavime praveda mirusių narių pagerbimą. Nuotr. J. Tamulaičio

kienė, J. Lisinskaitė, D. Lisinskaitė, A. Nakas, R. Sakalaitė, R. Miliauskaitė.

Jaunimo grupėje: E. Valkūnaitė, V. Vygantaitė, R. Polikaitytė, G. Vygantas, M. Polikaitis, V. Brazaitytė. Premijos nuo 50 iki 200 dol. Vertinimo komisijoj buvo Č. Grincevičius, R. Likanderytė, ses. Margarita Bareikaitė, St. Džiugas, R. Rudaitienė.

Mecenatų vardu žodį tarė O. Siliūnienė, kviesdama konkursu laimėtojus toliau testuoti savo kūrybos darbą.

Pasveikintas V. Adamkus, Vilniaus universiteto pegerbtas garbės daktaro titulu. Jis grįžo tik vakar iš Lietuvos. Liudijo, kad atgimimo pavasaris sklinda Lietuvoje. Visi džiaugiasi laimėjimais. Partija pralaimėjo rinkimus. Lietuvoje visų mintys nukreiptos į Jonavą, kur buvo lyg Lietuvos Černobilis. Amonijos skiediniai sunkiasi į žemę ir Nerį. Lietuvoje visi nusistatę kovoti prieš Jonavos kombinato atstatymą. Lietuvoj materialinė padėtis sunkėja, bet veržimasis į laisvę auga.

Dalia Polikaitytė painformavo, kad jos vadovaujamas etnografinis ansamblis stengiasi su meile atlikti tikras liaudies dainas. Pasidžiaugė, kad su šiuo etnografiniu ansambliu programą atliks ir iš Lietuvos atvykusi sol. S. Jautakaitė.

Tautiniais drabužiais pasipuošę 18 dainininkų labai patraukliai padainavo daug senovinių liaudies dainų. Buvo išpūdinga, kai ansamblio nariai užsidedę žvakutes, dainavo apie gražią Lietuvą. Buvo patrauklus liaudiškų jaunų vyrų ir mergaičių trio. Programa buvo turtinga, įvedant ir duetą. Dainos liejosi sklandžiai, nevadovaujant dirigentei. Solistė S. Jautakaitė ir ansamblio vadovė D. Polikaitytė papuoštos gėle.

Maldą prieš vakarienę sukalbėjo kun. J. Borevičius. Svečiai gerėjosi skania vakariene. Renginys pasizymėjo jaukumu.

ATVYKSTA ANSAMBLIS IŠ VILNIAUS

Balandžio mėnesį Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis „Ratilio“ gastroliaus Šiaurės Amerikoje. Jo maršrutas yra toks: Balandžio 2, 3 ir 4 atvykimas ir apsipratimas New Yorke, o balandžio 5 susitinka su New Yorko visuomenės atstovais. Balandžio 6 jie išvyksta į Philadelphia, o 7-tą ten koncertuos. Balandžio 8 koncertas New Yorke, balandžio 9 koncertas Bostone, 11-tą – koncertas Harvardo universitete. Balandžio 12-14 – viešnagė Hartford, CT. Balandžio 15 – kelionė į Clevelandą ir tą vakarą ten koncertas. Balandžio 16 išvyksta į Detroitą, vakare ten koncertas, o 17-tą – koncertas Central Michigan universitete. Balandžio 18-19 jie bus Toronte, 20-tą – Kent universitete, Ohio, o 21-23 jų koncertai Chicagoje. Balandžio 24 jie grįžta New Yorkan, ir iš ten grįžta Lietuvon.

Atvyksta tik dalis ansamblio – 28 asmenys. Jų programoje – lietuvių liaudies dainos, liaudies instrumentai ir tautiniai šokiai. Apie ansamblį ir jo programą šitaip rašo jo vadovė Zita Kelmickaitė šių gastrolių Š. Amerikoje pagrindiniam organizatoriui Romui Keziui:

„Mūsų galimybės: labai mylime įvairią publiką, ir taikome programą tai situacijai, kurią diktuoja organizatoriai, salė, aplinka; archaiška, senoji lietuvių muzika – instrumentinės sutartinės ragais, ožragių, skudučių, sekminių ragelių muzika, šokamos sutartinės, rugiapjūtės, sienapjūtės ir kitos dar-

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **Ottawoje, Ont., Kanados** sostinėje, sausio 29 d. buvo etninių grupių pamaldos, kurias laikė arkiv. J. Aurele Plourde. Procesijoje lietuviams atstovavo kun. V. Skilandžiūnas, tautiniais drabužiais pasipuošusi Rasa Jurkutė ir Jonas Bal-sevičius, dalį liturginių skaitymų atliko Rūta Danaitytė.

— **St. Catharines „Miss Lithuania“** buvo išrinkta šiemet R. Mačytė, kuri pareigas perėmė iš pereitais metais išrinktos R. Mačikūnaitės. Ši labai gerai pereitais metais reprezentavo lietuviams įvairiuose įvykiuose.

— **Montrealio „Rūtos“ klubas** turėjo vasario 22 d. susirinkimą. Valdybos nariai davė savo pranešimus iš buvusios veiklos ir pasiektų rezultatų. Buvo pageidauta rengti daugiau ekskursijų. Valdybą sudaro: pirmininkas Bronius Staškevičius, pirma vicepir. Petronėlė Juskevičienė, antra vicepir. ses. Paulė, sekr. Albinas Varšauskas, izd. Julius Jurėnas. Revizijos komisija: Joana Kešgailienė, Vincas Kačergius ir Kostas Toliušis.

— **A. A. Eugenija Urbonaitė**, 76 metų amžiaus, mirė Montrealyje kovo 1 d. Po pamaldų Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo palaidota Šv. Jono kapinėse, Toronte, prie savo brolio. Montrealyje liko kitas brolis su šeima ir giminės.

— **Kanados Lietuvių Bendruomenės** švietimo komisija balandžio 15 d., šeštadienį, rengia mokytojų suvažiavimą naujose muziejiaus patalpose. Paskaitą skaitys prof. Ant. Klimas iš Rochester, N.Y. Maironio mokyklos tėvų komitetas parūpins pietus.

— **Choras „Pašvaistė“** iš Londono balandžio 29 d. koncertuos Toronte su nauja programa. Chorui vadovauja muz. Rita Abramaitytė-Vilienė. Šokiams gros V. Povilonio sudarytas orkestras.

bo dainos, pasakos, sakmės, liaudiški anekdotai, tautosaka ir t.t. Apie 50 šokių ir ratelių iš įvairių Lietuvos vietų, pačių studentų užrašytų vasaros ekspedicijų metu. Labai mėgstame į šokius, ratelius įtraukti ir žiūrovus, ir mokame smagiai vakaroti (nesigiriu – kas išėina, tas išėina, nes studentai fanatiškai myli lietuvių liaudies meną ir jam aukoja labai daug laiko ir jėgų). Ko pageidausite, tą ir parodysim: tautinių dainų, tremtinių dainų, kartu žaisime įvairius žaidimus ir t.t. Gal pakankliuosime, pasidainuosime ne tik koncertuose, bet ir šiaip žmone...”

Ansamblis – jaunas, studentiškas ir, atrodo, labai sukalbamasis ir prieinamas. Būtų labai gražu, kad visas Chicagos jaunimas jungtųsi ne tik juos apnakvydinti, bet taip pat juos užiminėti, pabendrauti, susipažinti. Čia bus labai gera proga užmegzti ryšius su ansambliu iš Lietuvos, bei susidraugauti su bendraamžiais, bendraminčiais ir išmolti naujų liaudiškų dainų. Gal reikėtų turėti dainų konkursą tarp lietuvių iš Lietuvos ir lietuvių iš Chicagos – kuri pusė moka daugiausia lietuviškų dainų? Jaunime, prisidėkime ir susipažinkime!

Rita Likanderytė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.